స్వ ర్గ ద్వా రా లు

వేసంగి సెలవులు — వెన్నెలరాత్రులు — కాల్చే ఒంటరితనం—బలే తమాషాగా ఉందిగదూ!

రోడ్డుకవతల దూరంనుంచి — సన్నని స్త్రీకంఠం నొక్కులహాయితో 'జయంతశ్రీ' లేతగాలి కెరటాలమీద తేలి వినపడుతోంది. జాజిపూల మత్తు సువాసనలాగు.

పెరట్లో చిలకలు అంటుమామిడి మొక్కల దోరబండ్లను ప్రియురాలి మెత్తని పెదవుల్లా నొక్కుతున్నాయి,

అభాగ్యుని తలలోని అనంతవాంఛల్లాగు ఆకాశంనిండా నక్షత్రాలు—

పరమశివుడు ఉద్ధతానంద నాట్యంలో ఒకనాడు పకాలున నవ్విన ధవళాట్టహాసం ప్రపంచమంతా కమ్మి కరిగికరిగి చివరకు ఈవైశాఖమాసపు వెన్నెలరాత్రిగానిలిచిపోయిందేమో అనిపిస్తుంది

ఎంత ఉత్సాహాన్ని—ఉద్రేకాన్ని పురిగొల్పే రాత్రి ఇది!

ఇన్నాళ్లూ, సిరాబుడ్లల్లో — చిత్తు కాగితాల్లో — నలిగి చావగా మిగిలిన ఏదో నా అంతస్స్పందరచైతన్యం—ప్రచండ కాంక్షలు—మేలుకుని నాచుట్టూ తిరుగుతున్నాయి.

"మురళి పాటకు రగిలి మరుగు నీ వెన్నెలలు, సొగయు నాయెద కేల తగని సౌఖ్యజ్వాల" సరిగ్గా అట్లాగే ఉంది నాస్థితి! మరణించానో ఊపిరివిడుస్తున్నానో—నిద్రించానో—మేలుకున్నానో నాకు జ్ఞాపకంలేదు.

నా మెదడు ఘూర్ణిల్లి తన సంకుచితపు హద్దులను కొట్టు కొని విస్తరించి ఒక కాంతిమయదేవభూమిగా మారిపోయింది. ఒచ్చింది—

ఒక జగన్మంగళమూర్తి—లావణ్య పరమావధి—

వెండి శెమ్మామీద నుంచి రకరకాల భంగిమలతో సాగే సుగంధనిర్మలధూమరేఖలాగు నాయెదుట కదులుతూ "లోక మంతా అలసి చల్లని వెన్నెల ఒడిలో విశ్రమిస్తూఉండగా— నీ ఉన్మిషన్నేత్రాలకు కనుమోడుపే కరువయిందా నాయనా" అంది.

ఉలికిపడి కళ్లు తెరచి చూశాను.

ఓహో!! ఎవరీ మహోజ్జ్వలమూర్తి? వేబోక నునుమంచు తెరలమీద అలక్తకారుణ మృదుపదలాస్యంతో దర్శన మిచ్చే ఉషస్సుందరిలా వెలుగుతోంది.

తలనిండా కోటిపూలు.... అవి నందన నవనీత పారిజాత కుసుమాలో — చైత్రరథప్రఫుల్లహరిచందనపుష్పాలో — మానస సరస్సమానీత స్వర్ణకమలాలో— కాని, ప్రాంతభూమినీ- నన్నూ- ఆమెనూ, అపూర్వ పరిమళంలో ముంచెత్తుతున్నాయి. చూర్ణకుంతలాల్లో రంగురంగుల గడ్డిపూలను తురుముకుంది.

సృష్టిలోని అంత చిన్న అందపు కదలికను గూడా విడువ లేక శిరసావహించే ఆ అందాలరాణి యెవరో?

ఆ దివ్య దర్శనంతో నాకళ్ళకు క్రొత్తప్రాణం ఒచ్చింది. నా మాటల్లో వింత తీపి కలిసింది—మహోత్సాహంతో అన్నాను. అమ్మా, ఎవరు నువ్వు?

కాళిదాసమహాకవి సుందరభావనాజగత్తునకూ —

అసాధారణ స్వప్నసీమలకూ, రాని విశిష్టకావ్యకల్యాణివా?

అమరావతీ జకదేకశిల్పి ఊహలకూ- ఉలికీ- దొరకని శిల్పసీమంతినివా?

రామారావు మెత్తని కుంచకైనా తగలక వింత వన్నెల మెలకువతో విహరించే దుర్లభ చిత్రరేఖవా?

త్యాగయ్యఅమృతకంఠనాళాల్లో సైతం ఒదగలేక మలయ మారుతభంగాల్లో ఎగసివచ్చిన అద్భుతసంగీతసంగతివా?

కళాతపస్వినిశ్చలధ్యానముద్రలో తళుక్కున మెరిసే కళాదేవివా?

నవ్వింది—

"ఎందుకమ్మా, దురదృష్ట నేత్రాలకీ అమరజ్యోతి?

నన్ను నిరాశలో కుమిలి పోనీ—నా ఎడారి జీవితం హఠాత్తుగా నీ అనుగ్రహ జ్యోత్స్నాశాంతిని ఎట్లాభరించగలదు?

దైన్యంలో నాకంఠం రుద్ధమైపోయింది.

కన్నీళ్ళు చెమ్మగిల్లగా ఆమె జాలిగా నవ్వి చందనలతా శిశిరమైన తన చేతితో నా తల నిమురుతూ అంది

"ఎందు కట్లా నీరస నిరాశలో కుంగిపోతావు— అసాధారణంగా నీకిచ్చిన హృదయాన్ని అర్థం చేసుకో- ఇంకా నీ తపన పూర్తి కాలేదు యోగసిది పూర్తి కానిదే అల్పయోగ పరిచయంవల్ల గారడీపనుల చేసి లోకంమెప్పులకు లొంగే యోగ పతితుడులాగు సత్కళాసిద్ధి కలుగకమునుపే అక్షరరమ్యతకు అలరి తెలివితక్కువ వాళ్లంతా 'కవిభూషణా' అంటే నిజమే

అనుకుని మోసపోయావు.—— లోకం అవివేకశీలాన్ని ఇప్పుడు గ్రహించి దిగులు పడుతున్నావు. లే—ప్రకృతికావ్యాన్ని తరచు. ఈ సీతాకోక చిలకల ——పసివాళ్ళ పాలనవ్వులు- కలువకన్నుల కన్యలు- మేఘాలు- మెరపులు-కన్నీళ్లు-ప్రణయాలు- విరహాలు- అదిగో ఒకొక్కదాని వెనుక- ఎన్ని వినపడని సందేశాలు- కనపడని అందాలు- ఎన్ని చిత్ర సన్నివేశాలు!

కన్ను తెరువు-క్షుద్ర హృదయదౌర్బల్యాని దూరంచెయ్యి'

ఆమాటలతో నాలో ఉత్సాహం జ్వలించడానికి బదులుగా ఉద్రేకం రగిలి అన్నాను.

"అమ్మా! చాలు. కొత్త ఆశలు కల్పించి కొత్త అశాంతుల్లో నన్ను తొయ్యకు. ....చుట్టూతిరిగే నలుగురు జడుల్లాగు దొరికిన సేవాధికారంతో....పాతరాగిచెంబునీతితో....కోతిభార్యతో గర్విస్తూ 'తగుమనిషి' గా తిరగనివ్వక బ్రతుకంతటనీ తరిమి కాల్చే ఈ సౌందర్యజ్ఞానాన్నిచ్చి ఎందుకు తీరనిఅపకారం చేశావు?

కారడవికి శరచ్చంద్రికలాగు.... కంటకవృక్షానికి అడవి మల్లెతీగలాగు- హృదయంలేని దున్నపోతుకు ఊర్వశినిచ్చి, రసికత్వం చమత్కారం లేని కొయ్యబొమ్మను ప్రేమించమని నా కిచ్చావుగదూ....

తియ్యని ప్రతి గానలేశానికి....చక్కని ప్రతిచిత్రరేఖకూ- కమ్మని ప్రతికావ్యాంశానికి పరవశంగా చలించే సున్నితమైన మనస్సు నిచ్చి ఆరనివేదనను అనుగ్రహించావుగదూ....

ఆకాశపు నీలంలో రంగురెక్కలు ఊపుతూ పావురాలు పరుగెత్తితే నాకేం?

మార్గశిరప్రభాతవృక్షాగ్రాల ఎర్రని లేత చివుళ్ళమీద మంచుబొట్లు ఉదయారుణకాంతిలో మెరిస్తే నా కెందుకూ?

సమాజంఇనపకాలికింద నలిగే పడుచువితంతువు నీటిమేఘపు కళ్లలోనుంచి దుఃఖం కురిస్తే నాగుండె కొట్టుకోవడం ఎందుకూ?

దేశం నిస్సారమై—జాతి నిర్వీర్యమై మనుష్యులు నడిచే పీనుగులై నిశ్చింతగా తిరుగుతూంటే, దురభిమానంతో నేను తల్లడిల్లడం ఎందుకూ?

అమ్మా, ప్రపంచాన్ని చూచినకొద్దీ—ఏదో ఎలుగెత్తి చెప్పవలెననీ—ఏదో రచించవలెననీ—నిరంతర ప్రసవవేదనతో నామస్తిష్కం బద్దలవుతూన్నది.

పడుచుపిల్లల విఫలప్రేమ రాల్చే వెచ్చని కన్నీళ్ళలోని అగాధ సందేశాన్నీ—క్షుత్పీడిత నిర్భాగ్యభిక్షుకుని యాచ్ఞాదైన్యంలోని అగ్నిజ్వాల చురుకునూ—లోకానికి వ్యభిచారమై, తనకు పవిత్రరతిఫలమై, దొరికిన పసిపాపను వక్షానికదుముకునే పతితురాలి మాతృహృదయపు గిలగిలనూ—అందని సుందర భావనాలోకంలోని అద్భుతానుభవాలను తనరచనలో సంపూర్ణంగా ముద్రించాలని తన్నుకునే కవికుమారుని భావబాధనూ....ఏభాషలో చెప్పగలను? ఏమాటలు వివరించగలవు? ఏఛందస్సు పాడగలదు?

"నా చచ్చుభాషా ... నీరస వాక్కూ ఏంచెయ్యగలవు" వెక్కి వెక్కి ఏడ్చాను

దీనత్వాన్ని .. దౌర్బల్యాన్ని దహించే విజ్ఞానజ్యోతులవంటి కళ్ళతో నావైపు ఒకసారి తేరిచూచి నిశ్చల నిశ్చయంతో ఆమె పలికింది....

"అన్నా, నాకు తెలుసు.... ఈ హృదయ దుర్బలత్వంతోనే నువ్వు మూఢుడవవుతున్నావు ..

విశ్వకోశాన్ని చూస్తున్నావు... కాని పుటలు తిప్పితిప్పి పుస్తకం అర్థంకాక విసిగివిసిగి మూసివేసిన వృద్ధుడి వయావు . అంతరార్థం గ్రహించడానికి ప్రయత్నించలేదు. ఇంక నీ కంటికి వెలుగు కలిగేదెట్లా?

నీయాత్రలో అందబోయే ప్రతిఅనుకూల్యాన్నీ .... సంతృప్తినీ ...నీచేతికి దొరకకుండా చేతులారా నేనే లాగివేశాను.

నీకేఊర్వశిని ప్రేయసిగా .... అఖిల తృప్తినీ కరతలామలకంగా.... చేస్తే నీకు వేదనామాధుర్యం బోధపడేదెట్లా?

వీణతీగలవంటి నీ సుకుమార హృదయం, లెక్కలేని సంఘర్షణలనూ — ఘాతాలనూ తినకపోతే యుగయుగాల్లో ప్రతిధ్వనించే కావ్యగానం లోకాని కెట్లా లభిస్తుంది?

అప్సరసౌందర్యం నీ గుమ్మంలో వ్రేలాడదీస్తే సుదూర అంతరాంతరసౌందర్యరహస్యాలకోసం తహతహతో వెదకే దెవరు?

ప్రపంచయాత్రాఖిన్నులనూ... సంసార దుఃఖితులనూ.... స్వాదువాక్పరితోషంలో తేర్చడానికి నిన్ను వరప్రసాదంగా అర్పించాను.

ఎండలలో మాడి తన మధుర ఫలాలను ప్రజలకుదానంచేసే సాలశాఖివి....

తన స్వచ్ఛ సుగంధిపుష్పాలను విలాసినీ కబరీభరాల్లో అలంకరించి శుష్కంగా మిగిలిన మల్లికావల్లికవు....

వి గూఢమైన అంతశ్శ క్తినీ....అనంతప్రయోజనాన్నీ మరచి విచారించకు....

నిజమైన కళాతపోగ్నిలో తపించు....నీకంటికి తపనీయ దుర్నిరీక్ష్యతేజస్సువస్తుంది. దానితో స్థూలరూపప్రతిబంధకాలను చూసుకొనిపోయి సత్యశివసుందరసూక్ష్మరూపాన్ని దర్శించ గలుగుతావు....అప్పుడు ఈ ప్రపంచపు నీతులూ....ధర్మాలూ.... సూత్రాలూ....నీకంటికి పరమాణువులు....

కళాసిద్ధుడవు కాక....రంగుకాగితపుముక్కల్లాంటి మూల మూలల మాటలను పోగుచేసి.... పిచ్చితలల సమాసాలకు పెనగులాడి....బుద్ధిహీనుల చప్పట్లకూ – వెర్రి పూల దండలకూ- బిరుదాలకూ....తల ఒగ్గితినా భ్రష్టుడవై పోతావు జాగ్రత్త!

రససిద్ధుడవై ఒక్క సహృదయుని మనస్సు ద్రవించే రచన చేసితివా ధన్యుడవు....వెళ్ళిపోయింది....

౨

వెంటనే ఇంకోవ్యక్తి నాఎదుట ప్రత్యక్షం-సన్నని వెన్నెలపొరను స్తనవల్కలంగా – పరిధానంగా - చుట్టుకొని హిమవత్పర్వత శ్వేతసానువులపై విహరించే నగ్నదేవకన్యలా ఉంది.

"స్ఫురన్మూర్తీ! నీ వెవ్వరు?" అని అడిగాను పకృక్కున నవ్వింది...

శరద్రాత్రిలో గోదావరిఒడ్డున లక్షలువెల్లుపొదలు వికసించి నట్లయింది.

తలను వింతఒయ్యారంతో ఎత్తి కనుగొనల్లోంచి ప్రౌఢంగా చూస్తూ అంది....

"నాకోసం ఏడ్చి కలలు కన్నావు - బ్రతుకంతా నీకే అంకితమన్నావు - నన్నే గుర్తించలేకుండా వున్నావా?"

ఆమాట కశాఘాతంలా తగిలింది. ఎంతటియ్యాస ఉపాలంభనం!

"ఏమిటీ .... నిరంతరం నా జీవనశాంతిని వణికించే ప్రేమమూర్తివా? రా....ఇంకా దగ్గరగా రా... నీ కర్పూర సుగంధ శీతల బాహువులతో నాకంఠాన్ని ఊపిరాడకుండా నొక్కివెయ్యి. నీ వినీలకుంతల కాలపాశంతో నాప్రాణఫారాన్ని లాక్కొనిపో. నీ పరమవంచకమోహినీనేత్రాలతో నన్నింకా ఎన్నాళ్లు భ్రమింపజేస్తావు! నీ మృదులపాదమంజీరధ్వనులకోసం ఎన్ని రాత్రులు ప్రతీక్షించగలను? స్త్రీహృదయం కృపాకోమలం అంటారే - నీ మనస్సుమాత్రం ఇనుపముక్కలతో కట్టారా?

ఏ శ్రావణ శుక్రవారపు సుప్రభాతంలోనో - చెట్టుసంపంగి కొమ్మల చాటునుంచి, రాధామనోహరం తీగల వెనక నుంచి, నేను చూడకుండా వచ్చి నాలో ప్రవేశించావు. నా మనోవకాశాన్నంతటినీ పరిమళించే అగరువత్తుల పొగలాగ ఆక్రమించావు. నాటినుంచి నన్నావేశించి. పలికే పలుకులో - పాడే పాటలో - విషాదనాట్యాన్నీ - అపస్వర సంగీతాన్నీ మోగించావు.

నేను చివరి ఊపిరి విడిచేటప్పుడైనా నీ అనలపరిరంభాన్ని అనుగ్రహిస్తావా?" ...అట్లాగే మాట్లాడివేస్తున్నాను.

మధ్యగా అందుకుంది-

"ఉన్మత్తభావశాలీ! ఉద్రేకంలో ఎందుకట్లా నాకు దూరంగా జరిగిపోతున్నావు"-

నీవంటి అగ్నిప్రేమికుడికోసం—అఖాత ప్రణయమగ్నుని కోసం— నే నెంతపరితపించి పసుగులెత్తుతానని!- కాని చేతికి హొరికినదాన్నల్లా విసరికొట్టి- అందనివాటికోసం పడిచచ్చే మానవ జాతికి చెందినవాడవన్న సంగతి మరచిపోలేను. నువ్వు నాకోసం తహతహపడి కృశించి ఆశాప్రతీక్షల్లో కాలి దురపిల్లనుండా నేను నీ కౌగిలింతలో వచ్చిపడితే నామీద నీకేం గౌరవం వుంటుంది?

అదీకాక— నీ ప్రచండ సౌందర్యదాహాన్ని చూస్తే నేను భయంతో కంపించిపోతాను.

ఎన్ని లావణ్యాలు- విలాసాలు- చక్కదనాలు ప్రపంచ మంతటా చూశావు—ఎక్కడనైనా ఆగి నీమనస్సు సంతృప్తితో ఊరట చెందిందా? లేదు- నేతినేతి వాక్యాలతో ఋతువులు- లోకాలు- కాలాలు- దేశాలు, భూమి- ఆకాశం- అంతరాళం- అంతటా ఆరని తృష్ణతో భ్రమించే ఉద్రిక్త మధువ్రతుడవు- నీతో ఎవరు సుఖించగలరు? నిన్ను ఎవరు భరించగలరు?

నీ తీవ్రపరిభ్రమణంలోనుంచి ఒక్కసారి ఆగి విదానంగా ముందు విరాట్ ప్రేమను బోధపరచుకో—

క్షుద్రులను, బహిష్కృతులను, కురూపులను, విషణ్ణ హృదయులను, విరోధులను, అజ్ఞానులను—దీనులను, కీటకాలను సైతం మనస్ఫూరా నిష్కామంగా ప్రేమించడం నేర్చుకో—

అప్పుడు నీఆత్మ ఎన్నిరెట్లు సంతుష్టిని-ఎంతఔన్నత్యాన్ని- అనుభవిస్తుందోచూడు. నువ్వు నిరీక్షించ నక్కరలేదు—అప్పుడు నేనే నీకోసంవెతుక్కుంటూ వస్తాను.

నువ్వు అనుకోని త్రోవవెంట వచ్చి నిన్ను నా మెత్తని వక్షానికి అదుముకొని, పూలదారుల్లో నడిపించి నాగంధర్వసౌధానికి అతిధిని చేస్తాను. ఉత్తమసాధన చెయ్యి." నిష్క్రమణ—

3

అనుపదంలోనే మరోవ్యక్తి—

క్షమాసత్యాలు కళ్లల్లోంచి ప్రవహించే 'పరిపాండు దుర్బలకపోల' జానకీదేవిలాగు ఉంది.

లోకమాత ఉదారమాతృత్వం—విశుద్ధసౌశీల్యం, పచ్చని ఆమె రూపధేయంలో స్పష్టంగా వెలుగుతున్నాయి.

ఆప్తులను చూచినప్పుడులాగు ఆమెను చూడగానే అనుభూతదుఃఖాలు ఉబికి పైకి రాబోతున్నాయి.

ఆపుకుని అన్నాను.

"శిధిలహృదయుల మలిన బాష్పాలు తుడిచి గుండెతో ఆదరించే కరుణాసుందరివా అమ్మా" అంతకంటె మాటలు లేవు.

శీతలమృణాలములవంటి చేతులను నావైపుచాపి అంది-

"పిచ్చితండ్రీ! ఇట్లా రా—నా ఒడిలో విశ్రమించు—లోకయాత్రలో ఎంత నలిగిపోయావునాయనా—ఒకేఒక్కనాడు తన్మయ సుషుప్తిని ఎరగవుగదా........"

నా దీనముఖాన్ని చూచి ఓర్వలేక దగ్గరగా తీసుకుని కౌగలించుకునే మాఅమ్మ జాపకం వచ్చింది.

ఆమె నిర్వ్యాజ వాత్సల్యానికి వివశుడనై ఆమెవక్షంలో తల దూర్చి ఒకటే ఉష్ణాశ్రుధారను విడుస్తున్నాను

౫౮:

కేతకీగర్భపత్రంవంటి చేతితో నాముఖాన్ని తుడుస్తూ ఆమె మాటాడుతోంది-

"లోపల వెయ్యిగుణ్ణుల మాలిన్యాన్ని దాచుకొని తీపిగా బుజంమీద చెయ్యివేసిన మిత్రులద్రోహంలో పడి లేవలేక బాధపడ్డావు- దొంగ అనురాగాన్నీ కృత్రిమసౌజన్యాన్నీ నటించలేక అప్రయోజకుడవై తల ఒంచుకున్నావు.

'లౌక్యం' తెలియక నేటి సమాజంలో—సన్యాసుల్లో—వున్న కుళ్ళును స్వార్ధాన్ని చూచి సహించలేక తోచిన నిజం మాటాడబోయి 'మర్యాదస్తుల మంద'లో చోటు లేకుండా చేసుకున్నావు—

దబాయించి మాటాడేవాడిని విద్వాంసుడనీ — తడుముకోకుండా వాగేవాణ్ణిల్లా ప్రవక్త అనీ, ప్రతికూతా పద్యంలో కుయ్యగలిగిన వాణ్ణిల్లా మహాకవి అనీ భజించి వారి అవలేప ధిక్కారాలకు బలిఅయిపోయావు.

ఈ ప్రపంచంలో చేతగానివాడననీ—తిరస్కృతుడననీ—నిలవడానికి నీడలేనివాడ ననీ మనస్సంతా గాయం చేసుకుని కుంచుకుపోతున్నావుగదూ....బిడ్డా! తపించకు—

కార్చిచ్చువంటి నీఅంతరాత్మకు నేను శాంతిని కల్పిస్తాను. వాడిన నీ ముఖానికి నేను వికాసం ఇస్తాను.

ఒక్క రహస్యం విను—

'మొక్కినకొద్దీ కాలితో తొక్కేగుణం ఉంది ఈలోకానికి.' గర్వంతో—ఆధిక్యంతో నిన్ను తృణీకరించినవాణ్ణి ఎదిరించు-చీల్చు—

'సర్వధా వ్యవహ_ర్తవ్యం కుతో హ్యావచనీయతా
అంతర్ధానమయింది.

౪

కొన్ని నిమిషాలు నిశ్శబ్దం—

హఠాత్తుగా చిక్కనిచీకట్లతో నాప్రదేశమంతా మున్ని పోతోంది. గుహల్లోనుంచి వెలువడ్డ క్రూరజంతువుల్లా గగనంనిండా కారుమేఘాలు మూగుతున్నాయి.

"మహిషపులోహఘంటలు మబ్బుచాటున ఖణేల్ మన్నాయి' అనేపాట ఎందుకో అకస్మాత్తుగా జ్ఞాపకం వచ్చింది.

త్రుటిలో.... నిజంగానే రెండు బలిష్ఠమహిషాలు లాగే భయంకర రథం ఒకటివచ్చి టక్కున నా యెదుట ఆగింది నిలిచిన మహిషాల మాంసలకంధరాలు కదిలినప్పుడల్లా వాటి లోని ఉక్కుగంటలు భయపడ్డ పెద్దప్రాణాల్లాగు ఖంగున మ్రోగుతున్నాయి.

స్నేహానికీ....దయకూ... చిరునవ్వుకూ అతీతమైన భీకర మూర్తి ఒకడు దానిలోనుంచి దిగాడు సౌజన్యం ఎరగని అధికారి కుటిలశాసనం అతని నుదుటిమీద వేలాడుతోంది.

కారునల్లని జైనవిగ్రహం మాట్లాడుతూంది: అమావాస్య రాత్రి దట్టమైన వెదురుటడవి గాలి పోసుకుని బీభత్సపుహోరు పెడుతున్నట్టు.

కెవ్వున కేకవేసి కళ్లు మూసుకున్నాను. హేళనగా నవ్వి అన్నాడు....

"పిరికివాడా, చిన్న అవమానానికి - ఆశాభంగానికీ -

ఆందోళనకూ తట్టుకోలేక మృత్యువును ప్రార్థించేవాడవుకదూ! రా—— అట్లా అధైర్యంతో ముడుచుకుపోతా వెందుకూ?

ఈ దరిద్రప్రపంచంలో—— నిర్భాగ్య మనుష్యజీవితంలో- ఏమి అనుభవించాలని నన్ను చూసి దిగులుపడి అట్లా వెనక్కు- పోతావు- నామాట విను- నాతో రా——

కళ్లుతెరవకుండా ఒణుకుతూన్న గొంతులోనుంచేఅన్నాను.

"అప్పుడే- ప్రాణాలకంటె తియ్యని నా ఆశలను-స్వప్నాలను తుడిచి తెరవెనక్కు లాక్కుపోవడానికి వచ్చిన మృత్యుస్వామివా ప్రభూ?"

"పిచ్చివాడా, కల్పించుకొన్న గాలిమేడల్లో దిగ్భ్రమ చెందుతున్నావు- ఇతవరకు గడపిన నీ బ్రతుకులో ఏమి సంతుష్టి నీకు దక్కింది?

ఒక్కసౌందర్యలేశంకోసం - సజ్జనసానుభూతికోసం రెండు ఎండుచేతులూ చాపిచాపి, గోరువెచ్చని కన్నీళ్లతో దోసిలి నింపుకున్నావు. కటికి చీకటిలోకి ప్రదీపం తెచ్చిన అపరాధానికి ఉరిశిక్ష అనుభవించావు, నాకు తెలుసు- అంపపుకోతవంటి ఈ నిర్జీవయాత్రలో నీకు సుఖంలేదు. నీ ఊపిరాడినంతసేపూ నీ ఆశలు ఫలించవు. పాపం! నీ సమాధిమీద మాత్రం దీపాలు వెలిగి- పూలు పడతాయి

నా రథంలోకి చూడు - ఎందరు వీరులు - త్యాగులు - తీవ్రభావదగ్ధులు - ఉత్తమాశయ సంతప్తులు - నిరంతరాందోళనా క్లిష్టజీవులు - నీవంటి యువకులు, - వ్యాధులు, బాధలు,

ఆదర్శాలు, ఆవేశాలు, అన్నీ విడచి ఎంత నిర్విచారంగా ఉన్నారో చూడు! నా సన్నిధిని నీకు తిరగని తరగని శీతల సుషుప్తిని ప్రసాదిస్తాను

రా — ఆలోచించకు - రథం ఎక్కు - బంధువులు - మిత్రులు .. కోరికలు - భవిషత్తులు ఎవీ నిన్ను బాధించవు - లే తరువాత విచారిస్తావు"

డగ్గుత్తికతో ప్రాణోత్క్రమణ సమయంలో వలె తొట్రు పడే మాటలతో అన్నాను.

"వద్దు ప్రభూ - ఇంతలోనే నన్ను చంపెయ్యకు - రాను - అనుగ్రహించు—

నా గొంతులో తీపి చావనంత వరకూ కంఠం పగిలేలాగు పాడనీ— నాకళ్లు చూడగలిగినంతవరకు ప్రతి సౌందర్యాన్నీ తిరిగి తిరిగి చూడనీ — నామెదడు పనిచేసినంతవరకూ నాకు స్ఫురించే దిగంబర సత్యాన్ని చాటనీ—

క్షుద్రలోకంలోనుంచి వచ్చే ఏదూషణం - భూషణం - తిరస్కారం — పురస్కారం నన్ను తాకకుండా దుర్గమస్వేచ్ఛా పరిధులను నిర్మించుకుంటాను — నన్ను విడిచిపెట్టు. "రాజాల నో ప్రభూ! రాజాల నిపుడేను ఈ సుందర ప్రపంచము విడువగాలేను"

కన్ను తెరిచాను.

ఏముంది?